

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814010324
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5814010324.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Marcely Malatkej, na neverejnom zasadnutí konanom 31. januára 2019 prejednal odvolanie prokurátora podané proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/24/2014 z 20.4.2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/24/2014 z 20.4.2018.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/24/2014 z 20.4.2018 bol obžalovaný T. P. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Námestove sp.zn. Pv 281/13/5507-36 z 12.12.2014 pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

dňa 25.9.2012 v čase okolo 10:00 h. v Čimhovej, po tom, ako po vzájomnej dohode so I. G., nar. X.XX.XXXX, užíval pracovný stroj - šmykom riadený nakladač GEHL, rok výroby 2009, VIN:GHL05640C00507529, na ktorý uzatvoril dňa 8.2.2011 I. G. leasingovú zmluvu č. LZ/11/00675 so spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s., Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava, zaplatil tri splátky, neskôr už neplatil, následne čoho si leasingová spoločnosť v zmysle uvedenej leasingovej zmluvy uplatnila vlastnícke právo na predmet leasingu, v uvedený deň odovzdal pracovníkovi zmluvného partnera ČSOB Leasing, a.s., spoločnosti OZAS Finance, SR nezistený pracovný stroj nezisteného výrobcu namiesto nakladača GEHL, ktorý bol predmetom leasingu, čím spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava, IČO: 35 704 713, spôsobil škodu vo výške 42.745,64 Eur.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania poukázal na to, že sa nestotožňuje s vecným odôvodnením napadnutého rozsudku, ktoré súd prezentoval v dvoch odsekoch na strane 6 rozsudku, pretože podľa jeho názoru nezodpovedá vykonanému dokazovaniu a právnenému stavu veci. Závery súdu nezodpovedajú skutkovému a právnenému stavu veci v čase skutku, ktorý je predmetom obžaloby. V danom čase sa totiž neriešil prípad pokračovania v splátkach po poškodení, zničení, strate, odcudzení alebo predčasnom opotrebení predmetu leasingu. Všetky tieto zmluvné dojednania už boli vtedy bezpredmetné, pretože išlo o situáciu, keď nájomca pre neplatenie splátok odnímal predmet leasingu, čiže nežiadal ďalšie splátky, ale ukončil zmluvný vzťah a uplatňoval si výkon svojho vlastníckeho práva k veci, ktoré mu prináleží v zmysle §

123 Občianskeho zákonníka. Toto právo má vlastníč voči všetkým a takto mu priznáva príslušnú právnu ochranu aj ustanovenie § 126 Občianskeho zákonníka. Na posúdenie veci je teda úplne irelevantné, kto a akým spôsobom zodpovedal počas trvania nájmu za škody na prenajatej veci, ani spôsob, akým mali byť platené leasingové splátky. Ďalej poukázal na to, že pri trestnom čine podvodu je subjekt všeobecný, bez obmedzenia okruhu páchatelov, čiže trestnosť činu nie je viazaná na postavenie, zmluvný záväzok alebo iné vlastnosti páchatela. Môže sa ho dopustiť každý, kto je vo všeobecnosti trestne zodpovedný a má na spáchanie trestného činu schopnosti a prostriedky, v danom prípade fyzický držiteľ veci, patriacej do majetku iného. V konaní nebola preukázaná žiadna skutočnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť obžalovaného. Pokiaľ súd k subjektívnej stránke trestného činu naznačuje u obžalovaného nezrovnalosti vo vedomostnej zložke, ani s tým sa nemožno stotožniť. Obžalovaný už bol predtým vo vzťahu k danému nakladaču účastníkom zmluvného vzťahu, poznal históriu užívania stroja a jeho úkony pri prijatí ručiteľského záväzku mu dávali všetky potrebné vedomosti o právnych vzťahoch, ktoré s tým súvisia. Z výsluchov obžalovaného, svedka I. G., aj svedka S. J. vyplynulo, že obžalovaný presne vedel, o aké právne vzťahy ide a čo je predmetom snaženia poškodeného. Ďalej uviedol, že dokazovanie zámeny stroja zo strany obžalovaného spočíva v dvoch prvkoch, a to preukázaní, že si obžalovaný od I. G. zapožičal stroj, ktorý bol predmetom leasingu a že stroj, ktorý následne odovzdal splnomocnenému zástupcovi leasingovej spoločnosti bol iný, než požadovaný predmet leasingu. Prvá z týchto skutočností je dokázaná už z výpovede obžalovaného, ktorý ju vlastne priznal. Na hlavnom pojednávaní konanom 10.11.2015 obžalovaný celkom jednoznačne potvrdil kontinuitu totožnosti stroja od jeho prvej kúpy od pána A. až po rokovanie s inkasnou agentúrou. Okrem iného vypovedal: „išlo o totožný stroj, ktorý mi pán G. požičal. Bol to ten istý stroj, ktorý som od A. kúpil“. K otázke identity stroja, zapožičaného obžalovanému sa rovnako vyjadril aj svedok I. G.. Tvrdenie súdu o existencii nejasnosti z dôvodu absencie fyzickej obhliadky stroja pri uzavretí leasingovej zmluvy je tak bezpredmetné. Z výpovede svedka S. J. je zrejmé, že obžalovaný mu tvrdil, že ide o predmet leasingu a pri chýbajúcom identifikačnom štítku bolo jeho tvrdenie jedinou skutočnosťou, z ktorej mohol svedok pri svojom konaní vychádzať. Vzhľadom na dobrú znalosť stroja a jeho minulosť je vylúčené, aby obžalovaný konal dobromyseľne. Samotná fyzická zámena stroja vyplýva z fotodokumentácie predmetu leasingu, poskytnutej poškodeným, fotografií z obhliadky vydaného stroja a vyjadrenia svedka G. o identite vydaného stroja podľa fotografií. Už povrchným pozorovaním vidieť odlišný tvar kabíny, iné rozloženie ochrannej mriežky, subtilnejšiu konštrukciu rámu a ďalšie znaky, ktoré nasvedčujú, že ide o iný druh šmykom riadeného nakladača. Okrem toho treba vziať do úvahy, že vydaný stroj na rozdiel od predmetu leasingu nielenže nemal obvyklé identifikačné znaky, ale aj neautenticky doplnené sériové číslo karosérie, vyrazené miesto identifikačného štítku priamo do skeletu, navyše v neúplnom číselnom rozsahu. V prípade opakovane leasovaného stroja, ktorého identita bola jasná z riadneho štítku, nedáva takýto zásah zmysel. Ak však vychádzame z predpokladu, že bol vydaný iný stroj nejasného pôvodu a zrejme aj s pochybnou minulosťou, zásahy už také nepochopiteľné nie sú. Dal do pozornosti aj vyjadrenia obžalovaného, ktorými opisuje stav predmetu leasingu pri jeho prvom aj druhom užívaní iba v tom rozsahu, že stroj už nebol taký výkonný ako predtým a následne sa pokazil. Leasingovej spoločnosti však bolo odovzdané zariadenie vyhorené a odstrojené, čo nezodpovedá vyjadreniam obžalovaného. Zámenou predmetu leasingu za iný obdobný predmet, neúplný a nefunkčný, nejasného pôvodu a nezisteného vlastníka, došlo celkom jednoznačne k zmenšeniu majetku poškodeného, ktorý si okrem iného daný stroj nemôže účtovne evidovať ako svoj majetok a tým ani z podnikateľského hľadiska so strojom nakladať, tiež nemôže brať úžitky z tohto stroja, ktorý mu v skutočnosti patrí. Za škodu treba považovať časovú a miestnu hodnotu stroja, o ktorý bola poškodená spoločnosť ukrátená. Vzhľadom na to, že došlo k úplnému zašantročeniu predmetu leasingu, nemohol znalec určiť jeho hodnotu inak, než z dostupných fotografií a informácií, ktoré boli súčasťou spisového materiálu. Tento postup je štandardný a uplatňuje sa všade tam, kde oceňovaný predmet nie je dostupný na účely fyzickej obhliadky. Ak by sme prijali argumentáciu súdu, ani pri krádežiach by nebolo možné vyčíslieť výšku škody bez vypátrania predmetu útoku. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný T. P. v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na skutočnosť, že za prípadné poškodenie, zničenie, straty, odcudzenie alebo predčasné opotrebovanie predmetu leasingu nesie zodpovednosť titulom ručenia za neplnenie podmienok leasingovej zmluvy leasingovým nájomcom I. G., a teda nemôže ani v teoretickej rovine dôjsť ku škode úmyselným konaním obžalovaného a že ku škode nedošlo ani v praktickej rovine, preukazuje judikovaná pohľadávka proti obžalovanému aj I. G.. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 2Cb/37/2013 z 3.9.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/132/2015 z

28.10.2015 bolo právoplatne rozhodnuté, že za škodu zodpovedá v prvom rade svedok I. G. titulom zmluvnej zodpovednosti voči žalobcovi za neplatenie splátok, konkrétne titulom nedodržania platobnej disciplíny vyplývajúcej z leasingovej zmluvy, sekundárne je zaviazaný náhradou škody aj obžalovaný titulom jeho ručiteľského záväzku, len preto lebo ručil za záväzok svedka G. vyplývajúci z úverovej zmluvy. Výsledný stav je ten, že obžalovaný je zaviazaný náhradou škody titulom jeho ručiteľského záväzku a aj z podrobnejšieho identifikovania skutkových okolností preukázaných v konaní je nesporné, že obžalovaný nekonal úmyselne, aby spôsobil škodu, že sa neobohatil, naopak, sám má škodu titulom rozsudku súdu v podstate za neplatenie splátok svedkom I. G.. Ku škode nedošlo, naopak leasingová spoločnosť v procesnom postavení poškodený má niekoľko duplicitných majetkových práv. Neexistuje žiadny dôkaz a nikto nemôže autoritatívne konštatovať, že ku zámene vôbec došlo, nakoľko vo vzťahu k leasingovej zmluve stroj nikto neidentifikoval riadne, fyzickou ohliadkou, nakoľko ohliadka stroja ako predmetu leasingu nebola uskutočnená. Poukázal na to, že leasingová zmluva bola uzatváraná len na základe listín a obrázkov iného stroja poskytnutých I. G. na základe jeho voľnej úvahy. Zamestnanci leasingovej spoločnosti predmet leasingu fyzicky neoverovali. Ani pri odobratí stroja z dvora obžalovaného leasingovou spoločnosťou dňa 25.9.2012 stroj nevedel identifikovať pracovník agentúry na vymáhanie pohľadávok, lebo nemal žiadnu identifikáciu. Stroj nevidel ani znalec Ing. K. V.. Celé trestné konanie o zámene stroja je založené výlučne len na vyhlásení svedka I. G., dostatočne motivovaného tým, že neplatil leasingové splátky. Prvé riadne skúmanie identifikačných znakov stroja začalo až po odobratí stroja z dispozície obžalovaného dňa 15.5.2013 o 13.15 hod., a to ohliadkou polície v priestoroch aukčného centra v Triblavine, kde bola vypracovaná aj prvá fotodokumentácia. Svedkyňa C. A., manželka konateľa spoločnosti, ktorá predala stroj obžalovanému, sa vyjadrila, že obžalovaný mal takýto stroj len jeden, z čoho plynie implikácia, že obžalovaný nemohol vrátiť iný stroj, ak mal iba jeden. Poukázal aj na to, že leasingová spoločnosť po neplatení leasingových splátok mala záujem odobrať stroj prostredníctvom agentúry na vymáhanie pohľadávok, pričom neprejavila základný záujem spolupracovať so svojim klientom I. G.. Za účelom identifikácie stroja svedka G. o odobratí stroja dokonca ani neinformovala, ani ku odobratiu stroja ho neprizvala a tým sama zmarila možnosť identifikácie stroja svojim zmluvným partnerom ku leasingu, a teda osobou, primárne zodpovednou za škodu. Nevyužila tiež možnosť odobrať stroj priamo od svedka G., svojho zmluvného partnera ako leasingového nájomcu, ale odobrala stroj, o ktorom nemala žiadnu dokumentáciu a ktorý identifikovať sama nevedela z dvora obžalovaného bez absencie akéhokoľvek právneho dôvodu. Ak naozaj nejde o stroj, ktorý bol deklarovaný ako predmet leasingovej zmluvy, do omylu bol uvedený aj obžalovaný, nakoľko takýto stroj s rovnakým označením a podobnou cenou (35.280,00/35.880,00 €) sám kúpil od spoločnosti Woodes, s.r.o. (FA FV110002 z 1.2.2011 na 35.280,00 €) a túto skutočnosť nikto nevyviedol. Dôležitou skutkovou okolnosťou je, že vo vzťahu k leasingovej spoločnosti obžalovaný nemohol nijako ovplyvniť doklady, ktoré jej boli predložené I. G., nakoľko v čase kontaktovania spolupracovníka a pracovníka leasingovej spoločnosti, prípravy dokladov na odovzdanie a pri samotnom odovzdávaní dokladov leasingovej spoločnosti obžalovaný bol v nemocnici, čo preukazuje prepúšťacia správa zo dňa 11.2.2011 o hospitalizácii obžalovaného v Ústrednej vojenskej nemocnici Ružomberok od 3.2.2011 do 11.2.2011. Napriek tomu dňa 8.2.2011 boli medzi obžalovaným a I. G. podpísaná kúpna zmluva, I. G. vo vzťahu k leasingovej spoločnosti spoločne dňa 8.2.2011 zabezpečil podpis obžalovaného na ručiteľskej listine. I. G. dňa 8.2.2011 vo vzťahu k leasingovej spoločnosti samostatne podal žiadosť o financovanie pre podnikateľské subjekty spolu s prílohami, medzi ktoré patria aj fotografie fiktívneho stroja (ide o katalógovú ponuku neidentifikovaného predajcu na internete, čo je z nich zrejmé, najmä z čísla listu 63, 67 a 68. Uzatvoril leasingovú zmluvu a VOP, požiadala o poistenie a uzatvoril poistnú zmluvu, uzatvoril dohodu o splátkach. Napriek tomu je v obžalobe obžalovanému kladené za vinu, že vrátil iný stroj ako I. G. deklaroval leasingovej spoločnosti. Tvrdenie obžalovaného, že stroj, ktorý predal I. G., je ten istý, ktorý kúpil od spoločnosti Woodes, s.r.o., a vrátil leasingovej spoločnosti, nemôže mať trestnoprávnu zodpovednosť najmä v kontexte preukázaných skutkových okolností (najmä autonómne konanie svedka G. vo vzťahu ku leasingovej spoločnosti, ako aj pri skrášľovaní stroja katalógovými fotografiami a absencia fyzickej identifikácie stroja samotnou leasingovou spoločnosťou. Je tiež toho názoru, že v prejednávanej veci je sporná aj výška škody. V uvedenej súvislosti poukázal na to, že v trestnom spise je niekoľko hodnôt súvisiacich so všeobecnou hodnotou stroja alebo škodou zodpovedajúcou hodnote stroja, no vo výrazne rozdielnych číselných údajoch, pričom ani jedna z nich nie je škodou v zmysle úbytku majetku leasingovej spoločnosti. Pokiaľ ide o sumu 42.745,64,-Eur, tento číselný údaj bol vygenerovaný neznámym matematickým postupom leasingovou spoločnosťou v jej trestnom oznámení a následne bol prevzatý aj do obvinenia a obžaloby. Je potrebné uviesť, že tento číselný údaj nemá žiadnu špecifikáciu, žiadne odôvodnenie a nie je zrejmé, z čoho táto suma pozostáva. Poukázal aj na to, že v civilnej žalobe bola uplatňovaná suma 13.704,64,-Eur. Súdny znalec Ing. Martin

Obtulovič v znaleckom posudku stanovil sumu stroja na 25.665,-Eur. Táto suma bola podmienená normálnym používaním nového a nie poškodeného stroja. Opäť zdôraznil, že poškodená leasingová spoločnosť súbežne disponuje niekoľkými alternatívnymi aktívami, právne zodpovedajúcimi hodnote predmetného stroja: súdnym rozhodnutím uznanou a právoplatnou a vykonateľnou pohľadávkou proti I. G., proti obžalovanému, leasingovými splátkami zaplatenými na účet spoločnosti svedkom G. a obžalovaným od začiatku obchodného vzťahu, strojom, nech už akéhokoľvek technického stavu, ktorý odobrала obžalovanému. Obžalovaný sa domnieva, že výška škody by mala byť určená tak, že od všeobecnej hodnoty stroja, zisteného obhliadkou v prípade jeho existencie alebo znaleckým posudkom v prípade jeho straty, mala byť odpočítaná finančná hodnota splátok, ktoré leasingová spoločnosť na svoj účet prijala od svedka G. a od obžalovaného, výška judikovanej pohľadávky, ktorou leasingová spoločnosť disponuje proti svedkovi G. a obžalovanom titulom právnych úkonov (leasingová zmluva a ručiteľský záväzok), všeobecná hodnota stroja, ktorým leasingová spoločnosť disponuje titulom odobratia stroja. Záverom je potrebné poukázať na protichodnosť tvrdení prokurátora. Prokurátor tvrdí, že obžalovaný poznal históriu užívania stroja a jeho úkony pri prijatí ručiteľského záväzku mu dávali všetky potrebné vedomosti o právnych vzťahoch, ktoré s tým súvisia... že obžalovaný presne vedel, o aké právne vzťahy ide a čo je predmetom snaženia poškodeného, čo vylučuje úmysel obžalovaného poškodiť leasingovú spoločnosť pre následok vo forme zodpovednosti za ručiteľský záväzok (úmysel ako predpoklad trestnosti konania obžalovaného). Obžalovaný zároveň nemohol mať znalosti o objektívnej zodpovednosti za škodu a zároveň konať tak, aby privodil uplatnenie tejto zodpovednosti, čo sa napokon reálne stalo rozhodnutím súdu. Navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Odvolací súd z hľadiska procesného postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por., pretože napadnutý rozsudok trpí takými chybami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Trestný poriadok teda ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 285 písm. b) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovanými zákonnými ustanoveniami.

K odôvodneniu napadnutého rozsudku

Odvolací súd primárne konštatuje, že skutkové zistenia, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok, nie sú logicky odôvodnené a zároveň sa odvolací súd ani nemôže stotožniť s úvahami právneho charakteru, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok.

Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd zistil, že napadnutý rozsudok je nezákonný pre jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu nezodpovedá ustanoveniu § 168 ods. 1 Tr. por.

Okresný súd odôvodnil výrok o vine nasledovnými úvahami: „vykonaným dokazovaním nemal súd za preukázané, že konanie obžalovaného možno kvalifikovať ako trestný čin. K tomuto záveru súd dospel na základe toho, že zo Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu vyplýva, že leasingový nájomca (v tomto prípade I. G.) nesie riziko výskytu poškodení, zničenia, straty, odcudzenia a predčasného opotrebenia predmetu leasingu i keď na tom nenesie vinu. V prípade, že nastane takáto skutočnosť, je leasingový nájomca povinný neodkladne informovať ČSOB Leasing a je povinný naďalej platiť splátky riadne, včas a v plnej výške. Z obsahu ručiteľskej listiny vyplýva, že obžalovaný ručí za všetky záväzky I. G.. Z uvedených dôvodov teda jednoznačne vyplýva, že nie je daná trestnoprávna zodpovednosť v prípade výskytu vyššie uvedených skutočností. Aj napriek tomu, že bolo zmluvne dohodnuté, že v prípade poškodenia, straty, zničenia, odcudzenia, resp. predčasného opotrebenia predmetu leasingu nesie primárnu zodpovednosť leasingový nájomca (I. G.), obžaloba bola podaná len na obžalovaného, ktorý v rámci leasingového vzťahu vystupoval ako predávajúci a ručiteľ. Pri uzatváraní leasingovej zmluvy konal I. G. a nie obžalovaný, nakoľko bol v tom čase hospitalizovaný v nemocnici. Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú nemôže byť konanie obžalovaného trestným činom, je to, že hoci je v obžalobe uvedené, že sa obohatil pravý stroj a leasingovej spoločnosti odovzdal iný starý stroj, nebolo preukázané, že vôbec došlo k zámene strojov, keďže leasingová zmluva bola uzavretá bez fyzickej obhliadky stroja, len na základe dokladov a fotodokumentácie poskytnutej I. G.. Rovnako sporná je aj výška škody. V obžalobe je uvedená výška 42.745,64,- Eur bez bližšej špecifikácie a znalec bez priameho fyzického kontaktu len na základe fotodokumentácie zo spisu ohodnotil hodnotu stroja na sumu 25.665,-Eur. S poukazom na tieto skutočnosti súd preto vyhodnotil dôkaznú situáciu tak, že skutok nie je trestným činom a podľa § 285 písm. b) Tr. por. obžalovaného spod obžaloby oslobodil“.

Odôvodnenie v takom rozsahu, ako to učinil okresný súd na str. 6 je neakceptovateľné a v hrubom rozpore s ust. § 168 Tr. por. Ťažisko presvedčivosti rozsudku spočíva v jeho odôvodnení. Len spravodlivý a presvedčivý rozsudok môže splniť výchovný účinok na páchatela i ostatných členov spoločnosti. Z ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že každý výrok rozsudku musí byť odôvodnený presvedčivo tak, aby rozhodnutie bolo preskúmateľné. Musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne.

Z vyššie uvedených dôvodov je samotný napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Vzhľadom k tomu bude potrebné, aby prvostupňový súd pri novom rozsudku venoval náležitú pozornosť aj odôvodneniu rozsudku tak, aby toto zodpovedalo ustanoveniu § 168 Tr. por.

K oslobodzujúcemu výroku

Spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., uzatvorila s dlžníkom I. G. (ďalej len Dlžník) dňa 8.2.2011 Leasingovú zmluvu č. LZF11/00675. Predmetom financovania leasingovej zmluvy bol použitý stroj: Šmykom riadený nakladač GEHL r.v. 2009, VIN: GH05640C00507529. Kúpna cena predmetu financovania predstavovala 35.880,00,-Eur s DPH, pričom Dlžník uhradil prvú zvýšenú splátku vo výške 10.764,00,-Eur s DPH. Súčasťou Leasingovej zmluvy bola Dohoda o platbách nájomného k zmluve č. LZF 11/00675, na základe ktorého sa Dlžník zaviazal splácať spoločnosti ČSOB Leasing, a.s., pravidelné mesačné splátky spolu 44, každú vo výške 731,33 Eur a to k 7. dňu v mesiaci, počnúc 7.3.2011. Dňa 8.2.2011 spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., uzatvorila so I. G. a obžalovaným T. P. ručiteľskú listinu, v ktorej obžalovaný prehlásil spoločnosti ČSOB Leasing, a.s., že ručí za všetky záväzky I. G. vyplývajúce z leasingovej zmluvy. Neoddeliteľnou súčasťou Leasingovej zmluvy boli aj Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu ČSOB Leasing, a.s. pre stroje a zariadenia 02/10. Dlžník nedodrжал platobnú disciplínu, na ktorú sa zaviazal v predpise splátok a hrubo tak porušil dohodnuté zmluvné podmienky. Dlžník uhradil prvých 16 splátok, 17 splátku uhradil vo výške 17,84 Eur dňa 28.2.2012 a nasledovne

splátky neuhradil vôbec. Z dôvodu neuhradenia 17.- 21. splátky spoločnosť ČSOB Leasing, a.s. vypovedala Leasingovú zmluvu ku dňu 8.2.2012, čo vyplýva z Ukončenia Leasingovej zmluvy č. LZF 11/00675 zo dňa 8.2.2012. V súlade s bodom 4.4.1 Všeobecných zmluvných podmienok platí, že ak leasingový nájomca mešká 25 a viac dní so zaplatením leasingovej splátky, zmluvnej pokuty alebo úroku z omeškania, a to i čiastočne, je spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., oprávnená vypovedať zmluvu. Podľa bodu 4.7.1 Všeobecných zmluvných podmienok tiež platí, že ak leasingový nájomca mešká s úhradou leasingovej splátky, a to i čiastočne, bez ohľadu jej čiastočného neskoršieho zaplatenia, t.j. ak ktorákoľvek takto splatná splátka nebude v 150 deň odo dňa splatnosti v plnej výške pripísaná na účet ČSOB, skončí sa leasingová zmluva automaticky 150 deň odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky, ibaže by ČSOB Leasing písomne vyhlásil, že na ďalšom pokračovaní leasingovej zmluvy trvá. Pokiaľ leasingová zmluva bude ukončená automaticky podľa tohto článku Všeobecných zmluvných podmienok, je leasingový nájomca povinný vrátiť predmet leasingu vrátane dokladov a príslušenstva, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou predmetu leasingu, do sídla ČSOB Leasing najneskôr 155 deň odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky, pokiaľ ČSOB Leasing neurčí inak. V zmysle čl. 1.5.2. predmet leasingu je vo výlučnom vlastníctve ČSOB Leasing a leasingový nájomca, pokiaľ na neho nebude prevezené vlastnícke právo podľa čl. 4, nesmie predmet leasingu predať, založiť alebo akýmkoľvek spôsobom zaťažiť v prospech tretích osôb, ani darovať.

Krajský súd sa stotožnil s námietkami prokurátora, že v posudzovanom prípade sa nerieši prípad pokračovania v leasingových splátkach po poškodení, zničení, strate, odcudzení alebo predčasnom opotrebení predmetu leasingu. Všetky tieto zmluvné dojednania už boli bezpredmetné, pretože išlo o situáciu, keď leasingovému nájomcovi pre neplatenie splátok sa odnimal predmet leasingu. Leasingová spoločnosť (leasingový prenajímateľ) nežiadala ďalšie splátky, ale ukončila zmluvný vzťah a uplatňovala si výkon svojho vlastníckeho práva k veci. Na posúdenie veci je právne irelevantné, kto a akým spôsobom zodpovedal počas trvania leasingového nájmu za škody na prenajatej veci, ani spôsob, akým mali byť platené leasingové splátky.

Na posúdenie trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného nemá vplyv ani tzv. judikovaná pohľadávka, ktorou bola vyriešená náhrada za nedodržanie zmluvných podmienok súvisiacich s vyúčtovaním predčasne ukončenej leasingovej zmluvy LZF 11/00675, pričom celkový nedoplatok so započítaním dodatočne uhradených súm vo výške 777,67 Eur a 547,67 Eur (tieto dokonca po odobratí stroja uhradil obžalovaný) predstavoval sumu 13.704,64 Eur (rozsudok Okresného súdu Námestovo sp.zn. 2Cb/37/2013 z 3.9.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 13Cob/132/2015 z 28.10.2015).

Obžalovanému sa kladie za vinu, že po tom, ako po vzájomnej dohode so I. G. užíval pracovný stroj - šmykom riadený nakladač GEHL, rok výroby 2009, VIN:GHL05640C00507529, na ktorý uzatvoril dňa 8.2.2011 I. G. leasingovú zmluvu č. LZF/11/00675 so spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s., Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava, zaplatil tri splátky, neskôr už neplatil, následne čoho si leasingová spoločnosť v zmysle uvedenej leasingovej zmluvy uplatnila vlastnícke právo na predmet leasingu, dňa 25.9.2012 odovzdal pracovníkovi zmluvného partnera ČSOB Leasing, a.s., spoločnosti OZAS Finance, SR nezistený pracovný stroj nezisteného výrobcu namiesto nakladača GEHL, ktorý bol predmetom leasingu.

Z protokolu o odovzdaní a prevzatí vozidla spísaného pracovníkom zmluvného partnera ČSOB Leasing, a.s., S. J., vyplýva, že stroj, ktorý odovzdal obžalovaný bol nefunkčný, mal pokazený motor, ktorý sa nachádzal mimo stroja, karoséria nanovo nastriekaná žltou farbou, na stroji chýbal štítko s výrobným číslom, interiér vozidla zničený, vyrabovaný, stroj nemal EČV, ani technický preukaz.

V zmysle uzavretej leasingovej zmluvy predmetom leasingu bol použitý stroj: šmykom riadený nakladač GEHL, r.v. 2009 v hodnote 35.880,00,- Eur. K predmetu leasingu bol vypočítaný svedok I. G., ktorý po tom, ako mu bola predložená fotodokumentácia z obhliadky stroja, jednoznačne uviedol, že stroj, ktorý je na predložených fotografiách, určite nie je stroj, ktorý on leasingoval. Tam sa jednalo o nový stroj, rok výroby 2009 a na fotografiách je nejaký starý stroj, s určitou to nie je stroj, ktorý mal ako predmet leasingu. Svedok na hlavnom pojednávaní stroj podrobnejšie popísal. Podľa vyjadrení svedka stroj bol zánovný. Nepamätá si nič také, že by na ňom nejaká časť nefungovala. Stroj bol plne kompletný. Stroj mal paletyzačné vidly a lyžicu. Mal okná, sedačku. Myslí si, že tieto zariadenia mal stroj od začiatku. Stroj bol žltej farby, mriežka vpredu nebola a stroj mal všetky sklá z bokov mriežky. To, že ten stroj nie je ten, ktorý brali na leasing, by mohol potvrdiť jeho otec. Svedok zároveň uviedol, že on stroj používal na prácu

v stavebníctve. Keď prišla kríza, nemal prácu, tak ho na žiadosť požičal obžalovanému s tým, že bude za stroj platiť aj leasingové splátky. Svedok v prípravnom konaní uviedol, že obžalovaný mu vyslovene povedal, že tento stroj má na robotách na južnom Slovensku a že leasing za uvedený stroj platiť bude.

Neobstojí argument okresného súdu, že nebolo preukázané, že vôbec došlo k zámene strojov, keďže leasingová zmluva bola uzavretá bez fyzickej obhliadky stroja, len na základe dokladov a fotodokumentácie poskytnutej I. G.. Je nepochybné, že svedok I. G. poznal históriu stroja a na stroji aj pracoval. Dokonca k identifikácii stroja by sa vedel vyjadriť aj otec svedka. Okresný súd sa s výpoveďou svedka I. G. nijako nevysporiadal, dokonca jeho svedeckú výpoveď v súhrne ostatných dôkazov ani nehodnotil. V odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, prečo svedkovi I. G. neuveril. Treba pripomenúť, že menovaný svedok bol riadne poučený o význame svedeckej výpovede, aj o trestných následkoch krivej výpovede, navyiac svedok pred okresným súdom zložil prísahu.

V okolnostiach danej veci aj krajský súd poukazuje na výpoveď samotného obžalovaného, ktorý ako správne poznamenal prokurátor, rovnako poznal históriu stroja. Obžalovaný vyslovene uviedol, že on stroj kúpil od A.. Chvíľu na ňom robil, potom ochorel, ležal v nemocnici a sám nevedel, či ešte bude vládvať vykonávať prácu. Preto ho chcel A. vrátiť, s čím on nesúhlasil. Počas jeho pobytu v nemocnici A. vybavil leasing s tým, že ho na leasing zobral G. a z neho urobili ručiteľa. G. na ňom chvíľu robil, potom mu ho vrátil, že nemá dostatok práce. On taktiež na ňom chvíľu robil, ale stroj však nebol taký výkonný ako predtým. Potom sa pokazil. Išlo o totožný stroj, ktorý mu pán G. požičal. Bol to ten istý stroj, ktorý od A. kúpil.

Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise je zistiteľné, že dodávateľom predmetu leasingu, t.j. šmykom riadeného nakladača zn. GEHL, bol samotný obžalovaný. Obžalovaný ako predávajúci na základe kúpnej zmluvy zo dňa 8.2.2011 predal nakladač GEHL kupujúcemu - ČSOB Leasing, a.s. za kúpnu cenu 35.880,00,- Eur. Obžalovaný ako predávajúci záväzne prehlásil, že je vlastníkom nakladača. Obžalovaný podpísal aj dohodu o postúpení a započítaní pohľadávok k zmluve č. LZF 11/00675, ručiteľskú listinu. Obžalovaný vystavil faktúru č. 110013 na sumu 25.116,- Eur, na základe ktorej fakturoval ČSOB Leasing, a.s., šmykom riadený nakladač GEHL 5640, VIN: GHL05640C00507529, ako aj presuvný podkop CanginiBene CX2,6. V spise sa nachádza aj príjmový pokladničný doklad zo dňa 8.2.2011 vystavený obžalovaným, z ktorého vyplýva, že obžalovaný (T. P., Q., XXX XX F. XXX) prijal od I. G. sumu 10.764,- Eur ako čiastočnú úhradu faktúry VF 110013. V spise sa nachádza aj výdavkový pokladničný doklad zo dňa 8.2.2011 vystavený I. G., z ktorého je zistiteľné, že I. G. vyplatil obžalovanému (T. P., Q., F. XXX) sumu 10.764,-Eur za úhradu faktúry FA 110013. K špecifikácii predmetu leasingu sa v spise nachádza aj listinný doklad označený ako „Podklad pre rozhodnutie“, z ktorého je zistiteľné, že predmetom leasingu mal byť šmykom riadený nakladač GEHL, r.v. 2009, 540 motohodín, lyžica, palet., VD podkop, malo ísť o takmer nový stroj s príslušenstvom od dodávateľa T. P., Q..

Neobstojí ani argument okresného súdu, že pri uzatváraní leasingovej zmluvy konal I. G. a nie obžalovaný, nakoľko bol v tom čase hospitalizovaný v nemocnici. Na čl. 240 spisu sa nachádza kópia osvedčenia o pravosti podpisu obžalovaného, z ktorého vyplýva, že dňa 8.2.2011 v Ružomberku pred pracovníčkou poverenou notárkou JUDr. Jitkou Lehotskou bola osvedčená pravosť podpisu T. P., ktorý zároveň pred touto osobou vlastnoručne podpísal listinu (bližšie neurčenú - pozn. odvolacieho súdu). Keďže obžalovaný podľa vlastných tvrdení bol hospitalizovaný v nemocnici v Ružomberku, nie je vylúčené, že všetky príslušné doklady týkajúce sa leasingu mohol podpísať samotný obžalovaný aj počas hospitalizácie v Ružomberku, ktorá mala trvať od 3.2.2011 do 11.2.2011. Navyiac je nepochybné, že podpisy na príslušných listinách obžalovaný doposiaľ nenapadol.

Pre ďalšie úvahy okresného súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov smerujúcich k zisteniu skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, za účelom vyčerpania všetkých dôkazných prostriedkov, za účelom overenia vierohodnosti tvrdení svedka I. G. i obžalovaného, resp. za účelom správneho zhodnotenia ich výpovedí, je potrebné na hlavnom pojednávaní doplniť dokazovanie o opätovný a dôslednejší výsluch svedka I. G. i obžalovaného k histórii stroja, k funkčnosti stroja, na začiatku zmluvného vzťahu, kde bol stroj využívaný a kým, k okolnostiam, za ktorých bola uzatváraná leasingová zmluva, kto prevzal kúpnu cenu vo výške 35.880,00,- Eur, resp. 25.116,- Eur po odpočítaní akontácie (prvej splátky) vo výške 10.764,00,- Eur, a to aj s poukazom na príjmové a výdavkové pokladničné doklady nachádzajúce sa v spise.

Vzhľadom na tvrdenie obžalovaného, že „G. zobral stroj do Nitry a odtiaľ sa vrátil, že mu ho ukradli... Myslím, si, že si ho dal ukradnúť a že na tomto boli s A. predtým dohodnutí...“, krajský súd vyžiadal spisový materiál z OO PZ v Leviciach sp. zn. ČVS:ORP-702/OVK-LV-2011, ktorý bude potrebné v ďalšom konaní pred okresným súdom oboznámiť postupom podľa § 269 Tr. por. a s poukazom na výsledky dokazovania vyhodnotiť svedeckú výpoveď I. G. i obžalovaného.

Podľa názoru krajského súdu až po vykonaní dokazovania v naznačenom smere bude možné zodpovednejšie hodnotiť vierohodnosť výpovedí tak obžalovaného i svedka I. G..

Krajský súd pripomína, že výpoveď svedka je výsledkom aplikácie jeho schopností správne vnímať, rozpoznáť, uložiť si v pamäti a s odstupom času z pamäte vybrať a na základe uchovaného popísať v minulosti vnímané a rozpoznané deje. Všetky tieto schopnosti sú u jednotlivca individuálne a závislé na veľkom množstve ovplyvňujúcich faktorov, nielen vonkajších, ale aj vnútorných.

Krajský súd si osvojil obhajobu obžalovaného v tom smere, že v prípade hospodárskych trestných činov a proti majetku je podstatné, aby sa bez akýchkoľvek pochybností zistila výška škody spôsobená trestným činom, čo je predpokladom nielen správneho rozhodnutia o nároku poškodeného na náhradu škody, ale predovšetkým na zákonné rozhodnutie o vine obžalovaného. Obligatórnym znakom skutkových podstát týchto trestných činov je spravidla následok práve formou škody. Jej výška (minimálne 266,-Eur) je spravidla základným kritériom odlišujúcim trestný čin od priestupku a zároveň skutočnosťou podstatnou na posúdenie, či ide o rozdielne sankcionované základné alebo kvalifikované skutkové podstaty.

Ustanovenie § 124 v ods. 1 Trestného zákona vymedzuje základnú definíciu škody, ktorou sa rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach, škodou sa rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

Predmetné ponímanie škody u tzv. ekonomickej kriminality v zásade vychádza z tzv. škody priamej, skutočne vzniknutej (damnum emergens), stanovenej exaktným vyčíslením ujmy alebo reálneho úbytku na majetku, prípadne prospechu získaného v príčinnej súvislosti s trestným činom, ktoré možno vyjadriť v peniazoch.

Okresný súd sa bude v ďalšom konaní dôsledne riadiť uvedenými základnými zásadami trestného konania. Predovšetkým bude potrebné zistiť správne výšku škody spôsobenej trestným činom, ktorá má zásadný vplyv na právne posúdenie súdeného trestného činu podvodu. Výška 42.745,64 Eur ustálená prokurátorom v obžalobe je nepreskúmateľná. Na druhej strane sa odvolací súd stotožňuje s názorom prokurátora, že za škodu treba považovať časovú a miestnu hodnotu stroja v čase činu, o ktorý bola poškodená spoločnosť ukrátená. Pokiaľ súdny znalec Ing. Martin Obtulovič stanovil hodnotu stroja na sumu 25.665,- Eur, vychádzal správne z hodnoty stroja, ktorú mal stroj pri normálnom používaní ku mesiacu september 2012.

Odvolací súd nemá v úmysle opustiť postavenie nestranného tribunálu, ale jeho povinnosťou je hľadať cestu k spravodlivosti, ktorá nepatrí len obžalovanému, ale všetkým. Následne úlohou súdu prvého stupňa po prípadnom doplnení dokazovania v naznačenom smere bude logickým spôsobom vyhodnotiť všetky dôkazy jednotlivo, ale aj v ich súvislostiach tak, aby došlo k naplneniu primárneho cieľa - zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci, ktorým je spravodlivé rozhodnutie súdu. Takýto postup súdu súvisí s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatelov a uskutočneniu spravodlivého procesu.

Za existujúceho skutkového a právneho stavu potom odvolaciemu súdu nezostalo nič iné, len podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázkach procesného aj hmotného práva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.